Center for Civil Communications
Центар за граѓански комуникации

ИНДЕКС
на активна транспарентност
2025

септември 2025

Индекс на активна транспарентност 2025

Издава:
Центар за граѓански комуникации

Електронско издание

Бесплатен/некомерцијален тираж

Содржина

Резиме **4**

Вкупно рангирање според Индексот на активна транспарентност 2025 ..... **5**

Вовед: Зошто активна транспарентност? **6**

Методологија **7**

Детална анализа на активната транспарентност за 2025 ..... **8**

Прилози: Прашалници за мониторинг на институциите **23**

Прашалник за истражување на активната транспарентност на министерствата и на Владата за изработка на Индексот на активна транспарентност 20

Прашалник за истражување на активната транспарентност на општините и на Град Скопје за изработка на Индексот на активна транспарентност 22

Кратенки

МВР	Министерство за внатрешни работи
МДТ	Министерство за дигитална трансформација
МЕП	Министерство за европски прашања
МЕТ	Министерство за економија и труд
МЕРМС	Министерство за енергетика, рударство и минерални суровини
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
МЗ	Министерство за здравство
МЗШВ	Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство
МЈА	Министерство за јавна администрација
МКТ	Министерство за култура и туризам
МЛС	Министерство за локална самоуправа
МНР	Министерство за надворешни работи и надворешна трговија
МО	Министерство за одбрана
МОЗ	Министерство за односи меѓу заедниците
МОН	Министерство за образование и наука
МП	Министерство за правда
МС	Министерство за спорт
МСП	Министерство за социјална политика, демографија и млади
МТ	Министерство за транспорт
МФ	Министерство за финансии
РСМ	Република Северна Македонија

Резиме

- Просечната **активна транспарентност** на министерствата, на Владата и на општините за 2025 година изнесува **80 %** (од максимално можни 100 %), исто колку што изнесуваше и минатата година.

- Активната транспарентност на **министерствата и Владата** е намалена во однос на лани и изнесува **84 %** (лани 86 %).

- Општините го задржаа истото ниво на активна транспарентност како и лани, односно **79 %**.

- Дури **44 %** од опфатените институции **ја влошиле својата активна транспарентност** (лани се влошиле 19 % од институциите).

- **Министерството за одбрана**, петта година по ред ги задржа максималните 100 % активната транспарентност, а резултатот од 100 % годинава го освои и новоформираното **Министерство за дигитална трансформација**.

- Кај општините, за разлика од лани кога дури пет општини делеа прво место со 100 % активна транспарентност, годинава на ова место се задржаа само две – **Кавадарци и Кичево**.

- Меѓу **регионите**, трета година по ред на **првото место** се наоѓа **Источниот Регион** (со иста активна транспарентност како и лани од 88 %).

- На **последно место**, со намалена активна транспарентност во однос на лани се наоѓа **Полошкиот Регион** (со 71 % активна транспарентност, лани 73 %).

- **Најмалку информации,** и министерствата и општините објавуваат за **финансиите** (министерствата 58 %, а општините 59 % од можни 100 %).

- Огромно **уназадување** има кај одговорите по **барањата за слободен пристап до информациите од јавен карактер**, што им беа испратени на сите институции во ист ден и со исто прашање. **Општините** одговорија во просек **за 21 ден** (лани за 15 дена)**,** а **министерствата** одговорија **за 23 дена** (лани за 14 дена). Инаку, крајниот законски рок е 20 дена.

- Само **54 %** од институциите одговорија **во рамките на максималниот законскиот рок** од 20 дена (лани тоа го сторија 71 % од институциите).

Под 'активна транспарентност' се подразбира објавувањето информации на сопствена иницијатива на институциите, без притоа некој да има доставено до нив барање за пристап до тие информации. Постои и законска основа за проактивно објавување информации, која се наоѓа, пред сè, во Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер, но и во низа други закони, како што се Законот за локалната самоуправа, Законот за буџетите, Законот за јавен долг, Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа и др. Освен од регулативата, активната транспарентност произлегува и од добрата практика, а институциите имаат обврски за проактивно објавување информации и од акциските планови во рамките на иницијативата за Партнерство за отворена власт.

Вкупно рангирање според Индексот на активна транспарентност 2025

Ранг	Институција	Резултат
МНОГУ ДОБРА		
1	Кавадарци	100,0 %
1	Кичево	100,0 %
1	МДТ	100,0 %
1	Министерство за одбрана	100,0 %
5	Гази Баба	98,6 %
5	Штип	98,6 %
7	Берово	97,1 %
7	Демир Хисар	97,1 %
7	Илинден	97,1 %
7	Карпош	97,1 %
7	Кисела Вода	97,1 %
7	Кочани	97,1 %
7	Куманово	97,1 %
7	Центар	97,1 %
15	Влада на РСМ	95,7 %
15	МСП	95,7 %
17	Крива Паланка	94,3 %
18	Брвеница	94,2 %
18	Градско	94,2 %
20	Гевгелија	93,1 %
21	Битола	92,9 %
21	Прилеп	92,9 %
23	Министерство за финансии	92,3 %
24	Бутел	91,3 %
24	Василево	91,3 %
24	Зрновци	91,3 %
24	МЗШВ	91,3 %
24	Центар Жупа	91,3 %
29	Босилово	89,9 %
29	Дебрца	89,9 %
29	Ѓорче Петров	89,9 %
32	Делчево	88,7 %
33	Богданци	88,6 %
33	Валандово	88,6 %
33	Струмица	88,6 %
36	Крушево	87,1 %
36	Македонска Каменица	87,1 %
36	Радовиш	87,1 %
39	МЕП	87,0 %
39	Министерство за правда	87,0 %
41	Маврово и Ростуше	85,9 %
42	Пробиштип	85,7 %
43	Аеродром	85,5 %
43	Конче	85,5 %
45	Министерство за здравство	85,4 %
46	МВР	84,8 %
46	МЕТ	84,8 %
46	МЈА	84,8 %
46	МЛС	84,8 %
46	МНР	84,8 %
46	МОН	84,8 %
52	Велес	84,3 %
52	Охрид	84,3 %
52	Свети Николе	84,3 %
55	МКТ	83,3 %
56	Пехчево	82,9 %
57	Ново Село	82,6 %
57	Чешиново-Облешево	82,6 %
59	Дебар	81,4 %
59	Тетово	81,4 %
61	Карбинци	81,2 %
61	Чашка	81,2 %
63	Виница	80,0 %
ДОБРА		
64	Вевчани	79,7 %
65	Новаци	78,9 %
66	Дојран	78,6 %
66	Македонски Брод	78,6 %
68	Јегуновце	78,3 %
68	Теарце	78,3 %
70	Кратово	77,1 %
71	Неготино	76,1 %
72	Могила	75,4 %
73	Кривогаштани	73,9 %
73	МЖСПП	73,9 %
73	Петровец	73,9 %
76	Липково	72,5 %
77	Град Скопје	72,1 %
78	Министерство за транспорт	71,7 %
79	Арачиново	69,6 %
79	Зелениково	69,6 %
79	МОЗ	69,6 %
79	Пласница	69,6 %
83	Желино	68,1 %
83	Чаир	68,1 %
85	Ресен	65,7 %
86	МЕРМС	65,2 %
87	Министерство за спорт	63,0 %
88	Струга	61,4 %
89	Сарај	60,9 %
ПРОСЕЧНА		
90	Долнени	59,4 %
91	Гостивар	58,6 %
92	Ранковце	58,0 %
93	Шуто Оризари	56,3 %
94	Чучер-Сандево	53,6 %
95	Росоман	52,1 %
96	Демир Капија	50,0 %
97	Боговиње	49,3 %
98	Студеничани	46,4 %
99	Врапчиште	43,7 %
100	Сопиште	42,0 %
101	Старо Нагоричане	40,6 %
СЛАБА		
102	Лозово	33,3 %

Вовед: Зошто активна транспарентност?

Под 'активна транспарентност' се подразбира објавувањето информации на сопствена иницијатива на институциите, без притоа некој да има доставено до нив барање за пристап до тие информации. Наспроти тоа, во случаите кога до институцијата се доставува барање за одредена информација, станува збор за 'реактивна транспарентност'.

Потребата од проактивното објавување информации произлегува оттаму што на тој начин се обелоденуваат:

- информации за регулативата и за одлуките на властите, со што се остварува правото на граѓаните да бидат информирани за своите права и обврски во општеството;
- информации коишто им се потребни на граѓаните за да можат да пристапуваат кон услугите што ги нудат јавните институции;
- информации коишто им се неопходни на граѓаните за да можат да учествуваат во процесот на донесувањето одлуки и
- информации коишто им се потребни на граѓаните за да бараат одговорност од властите.

И институциите коишто објавуваат информации врз проактивна основа остваруваат корист по неколку основи:

- активната транспарентност им помага на институциите да бидат поодговорни во трошењето на јавните пари;
- на тој начин институциите ги промовираат принципите на добро владеење и интегритет и
- институциите се поефикасни бидејќи подобро управуваат со информациите со коишто располагаат.

Се чини дека развојот на техниката и технологиите одат рака под рака и ја помагаат активната транспарентност на институциите, бидејќи начините за дистрибуција на информациите што ги поседуваат институциите, а што се од корист за граѓаните, се побројни и полесно достапни.

Законската основа за активната транспарентност на институциите се наоѓа во Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер. Овој закон, освен што пропишува обврска до институциите да одговорат на барањата за пристап до информации од јавен карактер, содржи и одредби за проактивно објавување информации, односно за самостојно објавување информации.

Натаму, низа други закони пропишуваат обврски за институциите да објавуваат информации врз проактивна основа. Станува збор за одредби во Законот за локалната самоуправа, во Законот за буџетите, во Законот за јавен долг, во Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа и др.

Освен од регулативата, активната транспарентност произлегува и од практиката. Во светот се смета за добра практика кога една институција ги прави достапни до сите граѓани документите и информациите за коишто почесто добива барања за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Доброволно објавените информации им помагаат на граѓанските организации и на истражувачките новинари да изработуваат и да објавуваат истражувања што им помагаат на граѓаните подобро да го разберат функционирањето на институциите, нивните права и обврски, начинот на којшто можат да влијаат врз донесувањето на одлуките што се рефлектираат врз нивното секојдневно живеење и работење, како и полесно да им пристапат на услугите што им ги нуди државата.

Во принцип, една институција може проактивно да ги објави сите информации со коишто располага, освен оние за коишто во законот постојат исклучоци.

Активната транспарентност е релативно нов поим во светот. Оттука, не постојат ниту некои пропишани стандарди за тоа кои сè информации, освен оние пропишани со закон, институциите треба да ги објавуваат. Сепак, анализата на практиката од многу земји упатува на некои минимум информации коишто една институција треба да ги објавува како дел од активната транспарентност.

Кога објавуваат проактивно одредени информации, институциите треба да се раководат од тоа начинот на којшто ги објавуваат информациите да биде исплатлив и ефективен, односно да биде лесно достапен за

најширок круг граѓани. Исто така, искрената активна транспарентност подразбира институцијата да ги информира граѓаните и заинтересираните страни за објавените информации и да го поттикнува пристапот до нив и нивното користење.

Проактивно објавените информации треба да бидат лесно достапни и разбирливи, да можат да се употребат, да бидат релевантни (во соработка со граѓанските организации и новинарите, може да се провери кои се релевантни информации) и да се ажурираат редовно.

Врз основа на сево ова, Центарот за граѓански комуникации изработи детална методологија за сеопфатно истражување кое го мери степенот на активна транспарентност на државните институции. Идејата на ова истражување и на рангирањето на институциите во т.н. Индекс на активна транспарентност е да им се помогне на институциите околу тоа кои информации треба да ги објавуваат и да се поттикнат да ги објавуваат тие информации.

Методологија

Истражувањето се спроведува врз основа на претходно изработени методологија и структурирани прашалници за состојбата на исполнетост на обврските за активно објавување на информациите на интернет-страниците на институциите.

Основа за изработката на прашалниците претставуваа законските обврски што ги имаат институциите за објавување информации од разни сфери што се од важност за граѓаните и што влијаат врз нивните животи и работењето. Во оваа смисла, земени се предвид, пред сè, обврските што произлегуваат од Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер и оние обврски од други закони што се однесуваат на трошењето јавни пари.

Истражувањето се прави десетта година по ред, на институциите што се директни носители на извршната власт на централно и на локално ниво, односно на Владата и на министерствата, и на локалните власти, односно на општините и на Град Скопје.

Имајќи ги предвид различните обврски за активно објавување информации на властите на национално и на локално ниво (општините имаат далеку поголеми обврски во оваа смисла), истражувањето се спроведува врз основа на два прашалници. Едниот прашалник е за министерствата и за Владата, а другиот е за единиците на локалната самоуправа, односно за општините и за Град Скопје. Притоа, прашалникот за Министерството за финансии содржи повеќе прашања, во согласност со повеќето обврски за објавување информации за ова министерство во однос на другите.

Во зависност од важноста, степенот и обемот на објавените информации на интернет-страниците на институциите што се истражуваат, за секое прашање се доделуваат бодови. Освен преку истражување на исполнетоста на обврските за објавување информации според прашалникот, како дел од истражувањето е и тест-барање за слободен пристап до информации од јавен карактер кое се испраќа до сите вклучени институции во истражувањето, заради оценување на навременоста и целосноста на добиените одговори. Максималните бодови што може да ги добие секое министерство и Владата се 48, Министерството за финансии може да добие максимум 54 бодови, а општините и Град Скопје 74.

Иницијалното истражување се спроведе од 1 јули до 31 август 2025 година. Финалното рангирање на институциите е извршено според степенот (процентот) на исполнување на обврските, т.е. според индексот на транспарентност, којшто се добива како однос меѓу бројот на доделени бодови и вкупниот број можни бодови. Притоа, 0 е најнискиот, а 100 највисокиот ранг.

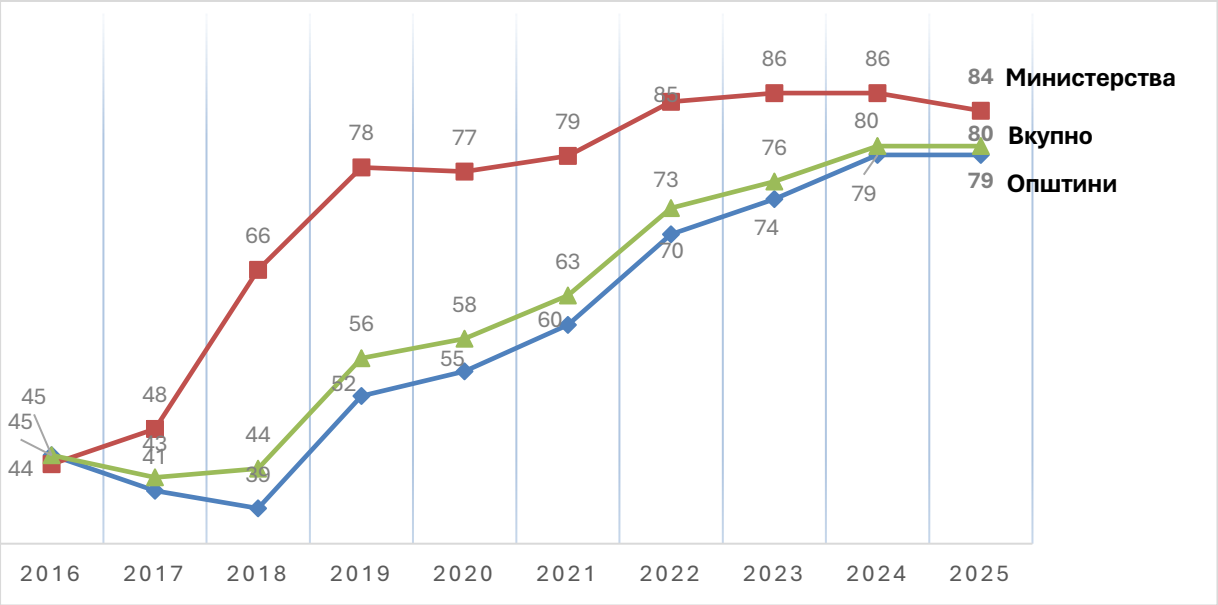
Активната транспарентност на институциите е поделена во пет групи, во зависност од степенот на исполнетост на обврските. Институциите со 80 – 100 % исполнетост се рангирани во групата ’многу добра‘, оние со 60 – 80 % во групата ’добра‘, институциите со 40 – 60 % исполнетост се рангирани во групата ’просечна‘, со 20 – 40 % исполнетост – во групата ’слаба‘ и со 0 – 20 % – во групата ’многу слаба‘ активна транспарентност.

Детална анализа на активната транспарентност за 2025

- Просечната активна транспарентност на сите министерства и општини за 2025 година изнесува 80 % (од максимално можни 100 %) и е непроменета во однос на претходната година.

- Министерствата и натаму објавуваат повеќе информации отколку општините. Иако во 2016 година почнаа од иста основа, односно имаа ниво на активна транспарентност од 45 %, сè уште постои јаз меѓу транспарентноста на министерствата и на општините, иако тој се намалува од година во година. Имено, активната транспарентност на министерствата изнесува 84 %, додека на општините 79 %.

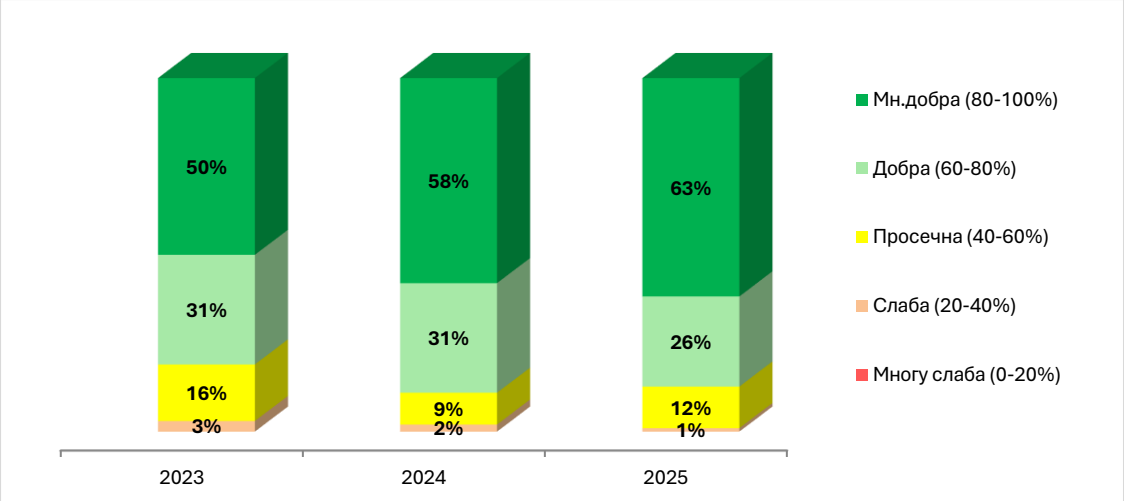
Движење на активната транспарентност по години

- Трета година по ред нема ниту една институција во најслабата група со 'многу слаба' активна транспарентност, односно со исполнетост на обврските за објавување од 0 % до 20 %.

- Исто така трета година по ред, повеќе од половина од институциите се наоѓаат во најдобрата група со 'многу добра' активна транспарентност, односно со повеќе од 80-процентна исполнетост на обврските за објавување.

Процентуална застапеност на институциите во одделните нивоа на активна транспарентност

Најмалку информации се објавуваат за финансиите, годинава дури помалку и од лани

- И министерствата и општините објавуваат **најмногу** информации од областа на **пристапот до информации** од јавен карактер, а **најмалку** за своите **финансии**.

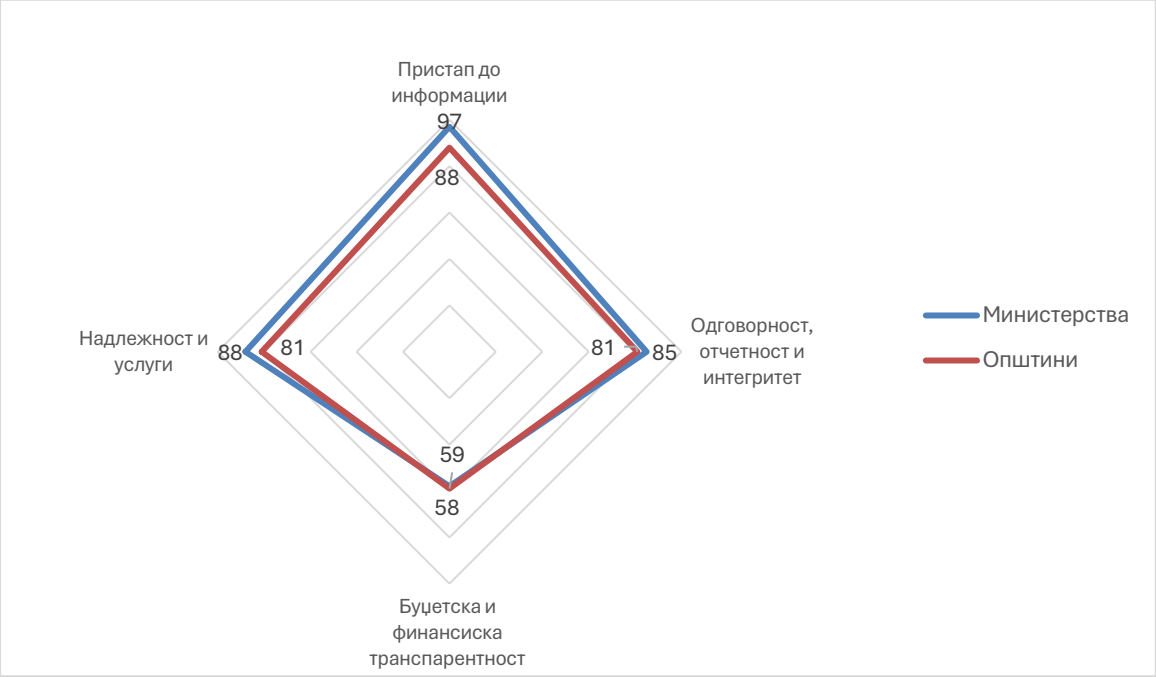
- Во доменот на **пристапот до информации**, процентот на исполнетост на обврските за активно објавување на овие информации, коишто произлегуваат главно од Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер, кај **општините** изнесува **88 %**, додека кај **министерствата и Владата** овој процент е значително повисок и изнесува **97 %**.
  Во однос на лани, кај општините има намалување за еден процентен поен (лани објавувале 89 % од информациите за пристапот), додека кај министерствата има зголемување од 3 процентни поени (лани резултатот бил 94 %).

- Кај активното објавување информации од областа на финансиите, односно за **буџетската и за фискалната транспарентност**, општините исполнуваат само 59 %, а министерствата 58 % од обврските за активно објавување информации.
  Ова значи дека и кај општините и кај министерствата има **големо намалување** на активната транспарентност во делот на нивните финансии. Имено, лани, општините објавувале 67 %, а министерствата дури 84 % од информациите за финансиите, што е намалување од дури 25 процентни поени кај министерствата и 8 кај општините.

- Во однос на **информациите за прашањата од надлежност и за услугите**, општините имаат просечна исполнетост на обврските за објавување информации од 81 %, а министерствата од 88 %.
  Во овој домен има подобрување на активната транспарентност во однос на лани, и тоа кај општините минимално од само 1 процентен поен, додека кај министерствата од цели 10 проценти поени.

- Во однос на информациите во доменот на **одговорност, отчетност и интегритет**, министерствата објавуваат 85 % од предвидените информации, додека општините 81 %.
  Во оваа категорија информации, кај општините има минимално подобрување од 1 процентен поен, додека кај министерствата има пад од 5 процентни поени во однос на лани.

Активна транспарентност по области

АКТИВНА ТРАНСПАРЕНТНОСТ НА МИНИСТЕРСТВАТА И ВЛАДАТА: Втора година по ред стагнира проактивното објавување информации

- По две години стагнирање на 86 %, активната транспарентност на министерствата и на Владата годинава се намали и изнесува 84 %.

- Од 20 министерства и Владата, кај 9 има пораст на исполнетоста на обврските од активната транспарентност, кај 7 има намалување, додека едно има исти резултати како лани. 4 се нови институции и лани не беа рангирани.

- Петта година по ред, Министерството за одбрана е најдобро рангирана владина институција, со 100 % исполнетост на обврските за објавување. Годинава ѝ се придружи и новоформираното Министерство за дигитална трансформација со освоени максимални бодови.

- Покрај овие две министерства, уште три други министерства и Владата се со многу високо ниво на активна транспарентност (повисока од 90 %).

- По ланскиот пад, активната транспарентност на Владата годинава повторно се искачи на 95,7 %.

- Најголем годишен пораст на активната транспарентност од 13,1 процентни поени има кај Министерство за правда. Најголемо намалување од 17,8 процентни поени има кај Министерството за животна средина и просторно планирање.

- На последното место годинава се наоѓаат две од новоформираните министерства и тоа, последно е Министерството за спорт со активна транспарентност од само 63 %, а претпоследно е Министерство за енергетика, рударство и минерални суровини со активна транспарентност од 65,2 %.

Рангирање на министерствата според активната транспарентност

Ранг 2025	Ранг 2024	Институција	Резултат 2025	Резултат 2024
1	/	Министерство за дигитална трансформација	**100,0 %**	/
1	1	Министерство за одбрана	**100,0 %**	100,0 %
3	10	Влада на РСМ	**95,7 %**	87,0 %
3	2	Министерство за социјална политика, демографија и млади	**95,7 %**	97,8 %
5	9	Министерство за финансии	**92,3 %**	90,7 %
6	3	Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство	**91,3 %**	95,7 %
7	/	Министерство за европски прашања	**87,0 %**	/
7	15	Министерство за правда	**87,0 %**	73,9 %
9	5	Министерство за здравство	**85,4 %**	93,5 %
10	3	Министерство за внатрешни работи	**84,8 %**	95,7 %
10	11	Министерство за економија и труд	**84,8 %**	82,6 %
10	7	Министерство за јавна администрација	**84,8 %**	91,7 %
10	5	Министерство за локална самоуправа	**84,8 %**	93,5 %
10	12	Министерство за надворешни работи и надворешна трговија	**84,8 %**	95,7 %
10	13	Министерство за образование и наука	**84,8 %**	76,1 %
16	15	Министерство за култура и туризам	**83,3 %**	73,9 %
17	7	Министерство за животна средина и просторно планирање	**73,9 %**	91,7 %
18	14	Министерство за транспорт	**71,7 %**	75,0 %
19	17	Министерство за односи меѓу заедниците	**69,6 %**	60,9 %
20	/	Министерство за енергетика, рударство и минерални суровини	**65,2 %**	/
21	/	Министерство за спорт	**63,0 %**	/

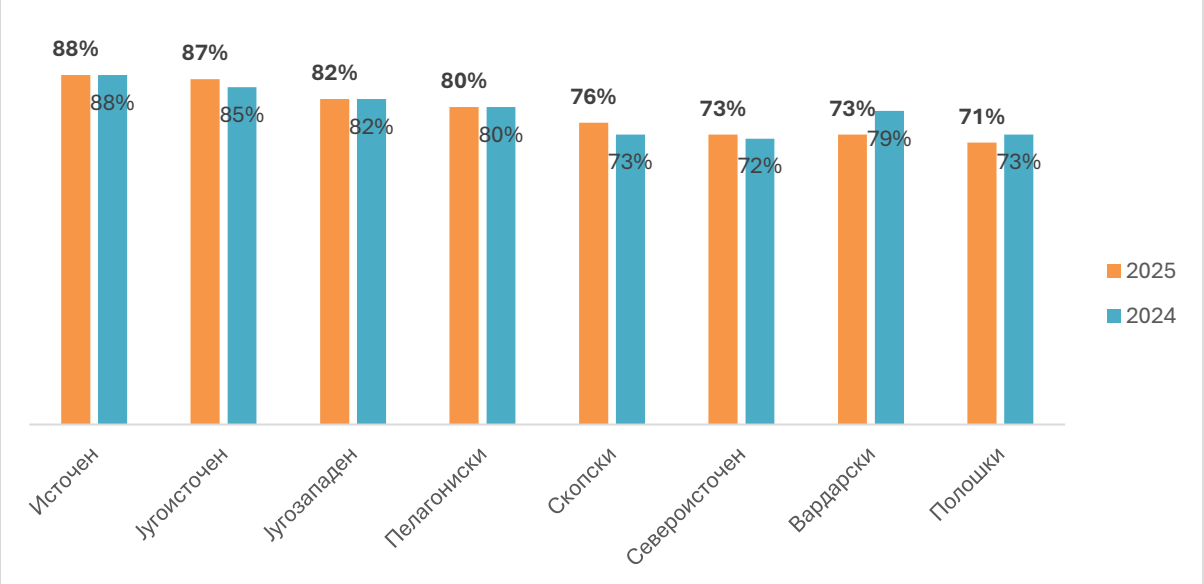
АКТИВНА ТРАНСПАРЕНТНОСТ НА ОПШТИНИТЕ: Една четвртина од општините имаат активна транспарентност поголема од 90 %

- По ланскиот рекорд, кога за прв пат откако постои Индексот на активна транспарентност (2016 год.), дури пет општини ги освоија максималните 100 %, што значи ги објавуваат сите информации предвидени со активната транспарентност, годинава само две од нив, Битола и Кичево успеаја да се задржат на првата позиција со 100 % активна транспарентност.
- Најниско рангирана општина е Лозово, со активна транспарентност од 33,3 %, што е сепак подобро од лани кога имаше 29 %.
- Дури 47 општини (една повеќе од лани) се наоѓаат во најдобрата група на институции, онаа со 'многу добра' активна транспарентност, односно со исполнување на обврските за објавување јавни информации од 80 % до 100 %. И годинава нема ниту една општина во најниската група, онаа со 'многу слаба' активна транспарентност.
- Својата транспарентност годинава ја подобриле 40 општини (лани имаше подобрување кај 52 општини). Лидери, коишто својата активна транспарентност ја подобриле за најмногу процентни поени, се Дојран (за 27 поени) и Ѓорче Петров (за 19 поени), додека најголемо влошување има кај Демир Капија (за 36 %).
- Општини се наоѓаат и на последните 11 места од рангирањето на сите институции.

РЕГИОНАЛНА СПОРЕДБА: Источниот Регион се задржа на првото место, додека Полошкиот Регион падна на последното место

- Три региони остварија подобрување на активната транспарентност во 2025 година, два остварија влошување, а кај други три региони нема промени во активната транспарентност.
- Источниот Регион ја задржа лидерската позиција меѓу регионите, со идентична активна транспарентност во 2025 година, како онаа во 2024 година, од 88 %. Нема промени и на следните три места, каде и годинава се наоѓаат Југоисточниот Регион (87 %), Југозападниот Регион (82 %) и Пелагонискиот Регион (80 %).
- За прв пат Скопскиот Регион не е на последното или претпоследното место. Годинава се искачи на петтото место со 76 % просечна активна транспарентност.
- Полошкиот Регион со 71 % падна на последното место, а Вардарскиот Регион за прв пат се придружи на регионите при крајот на табелата со освоени 73 %.

Рангирање на регионите според активната транспарентност

Источен Регион 88 % (лани 88 %)

- Источниот Регион остана на челната позиција, на која, со прекин од една година, се наоѓаа веќе седум години. Просечното исполнување на обврските од активната транспарентност и годинава изнесува 88 % и е непроменето во однос на лани. Сите општини од овој регион се наоѓаат во групата институции со 'многу добра' активна транспарентност од 80 % до 100 %.

- За разлика од лани, кога имаше и општина со 100 % (Берово), годинава највисоко рангирана општина е Штип со 98,6 %. Берово е на второто место, годинава со 97,1 %. На истото место и со исто бодови е и Кочани.

- Зрновци секоја година напредува по малку на листата и годинава се искачи на четвртото место со 91,3 %.

- Делчево, кое лани беше второ, годинава падна неколку места на позицијата 5, со освоени 88,7 %.

- Пехчево успеа да се издигне од ланското последно место и да ја унапреди својата активна транспарентност за речиси 13 поени со што го зазеде 7 место.

- Лани кон средината на табелата, Виница е годинава на последното место со 80 %.

Активна транспарентност на општините од Источниот Регион

Ранг	Општина	Резултат
1	Штип	98,6 %
2	Берово	97,1 %
2	Кочани	97,1 %
4	Зрновци	91,3 %
5	Делчево	88,7 %
6	Македонска Каменица	87,1 %
7	Пробиштип	85,7 %
8	Пехчево	82,9 %
9	Чешиново-Облешево	82,6 %
10	Карбинци	81,2 %
11	Виница	80,0 %

Југоисточен Регион 87 % (лани 85 %)

- Југоисточниот Регион ја зголеми својата активна транспарентност за 2 поени, што беа доволни за да се задржи на второто место со 87 %.

- Валандово ја загуби лидерската позиција од лани кога беше првата општина од регионот којашто освои максимални 100 %. Годинава лидер е повторно Гевгелија со 93,1 %.

- На второ место, со 91,3 %, е Василево, додека на третата позиција од претпоследната се искачи Босилово со 89,9 %.

- Богданци, од втората позиција лани, годинава е на четвртото место кое го дели со ланскиот лидер Валандово. Струмица, како и лани, и годинава е на средина од табелата.

- Дојран останува на последната позиција во регионот, иако има најголемо зголемување на активната транспарентност од сите вклучени 102 институции од 27,2 поени, но вкупно освоените 78,6 % се недоволни за скок на регионалната табела, иако на генералното рангирање се искачи за цели 22 позиции.

Активна транспарентност на општините од Југоисточниот Регион

Ранг	Општина	Резултат
1	Гевгелија	93,1 %
2	Василево	91,3 %
3	Босилово	89,9 %
4	Богданци	88,6 %
4	Валандово	88,6 %
4	Струмица	88,6 %
7	Радовиш	87,1 %
8	Конче	85,5 %
9	Ново Село	82,6 %
10	Дојран	78,6 %

Југозападен Регион 82 % (лани 82 %)

- Југозападниот Регион остана на третата позиција меѓу регионите според активната транспарентност со освоени идентични бодови како и лани.
- Кичево ги задржа ланскиот примат и освоените бодови и е една од двете општини во земјава со максимални 100 % активна транспарентност.
- Центар Жупа и Дебрца ги заменија второто и третото место од лани, додека Охрид остана на четвртата позиција на која се наоѓа трета година по ред.
- И Дебар ги задржа и ланската позиција и освоените бодови, додека Вевчани и Македонски Брод ги заменија на своите места на шестата и седмата позиција.
- Исто како лани, на последните две места и годинава се Пласница и Струга, иако Струга со извесно подобрување во бодовите во однос на претходната година.

Активна транспарентност на општините од Југозападниот Регион

Ранг	Општина	Резултат
1	Кичево	100,0 %
2	Центар Жупа	91,3 %
3	Дебрца	89,9 %
4	Охрид	84,3 %
5	Дебар	81,4 %
6	Вевчани	79,7 %
7	Македонски Брод	78,6 %
8	Пласница	69,6 %
9	Струга	61,4 %

Пелагониски Регион 80 % (лани 80 %)

- Веќе трета по ред Пелагонискиот Регион е на четвртата позиција, со непроменето просечно исполнување на обврските од активната транспарентност од 80 %.
- Битола ја загуби неколкугодишната водечка позиција и 100 % активна транспарентност и годинава го дели второто место со Прилеп. По повеќе години на втората позиција во регионот, Демир Хисар конечно изби на првото место со 97,1 %.

- Прилеп се подобри во однос на лани за 4 поени, но повторно се наоѓа на третото место.

- И натамошниот тек на табелата не е многу поразличен од лани, со тоа што Ресен и Долнени ги заменија последното и претпоследното место.

Активна транспарентност на општините од Пелагонискиот Регион

Ранг	Општина	Резултат
1	Демир Хисар	97,1 %
2	Битола	92,9 %
2	Прилеп	92,9 %
4	Крушево	87,1 %
5	Новаци	78,9 %
6	Могила	75,4 %
7	Кривогаштани	73,9 %
8	Ресен	65,7 %
9	Долнени	59,4 %

Скопски Регион 76 % (лани 73 %)

- За прв пат во десетгодишното рангирање на регионите според активната транспарентност, Скопскиот Регион не е на последното или претпоследното место. Годинава, со просечни 76 %, овој регион е на петтата позиција.

- Исто така за прв пат, водечка општина според транспарентноста е Гази Баба, која му го зеде приматот на Кисела Вода. На второто место, со 97,1 %, покрај Кисела Вода, се наоѓаат и Карпош, Илинден и Центар.

- Бутел годинава падна од третото на шестото место со 91,3 %, а стандардно во средина на табелата се Ѓорче Петров, Аеродром и Зелениково.

- Град Скопје е на десеттото место, со малку подобен резултат во однос на лани,

- Арачиново, кое лани се искачи од последното место што ги имаше со години, годинава се задржа на истата позиција, исто како и Сарај.

- На последните четири места на табелата и годинава како и лани се наоѓаат истите општини: Шуто Оризари, Чучер Сандево, Студеничани и Сопиште. Истите овие општини се на последните места и во севкупното рангирање на сите општини и министерства.

Активна транспарентност на општините од Скопскиот Регион

Ранг	Општина	Резултат
1	Гази Баба	98,6 %
2	Кисела Вода	97,1 %
2	Карпош	97,1 %
2	Илинден	97,1 %
2	Центар	97,1 %
6	Бутел	91,3 %
7	Ѓорче Петров	89,9 %
8	Аеродром	85,5 %
9	Петровец	73,9 %
10	Град Скопје	72,1 %
11	Зелениково	69,6 %

11	Арачиново	69,6 %
13	Чаир	68,1 %
14	Сарај	60,9 %
15	Шуто Оризари	56,3 %
16	Чучер Сандево	53,6 %
17	Студеничани	46,4 %
18	Сопиште	42,0 %

Североисточен Регион 73 % (лани 72 %)

- По ланското претпоследно место на кое дојде од некогашното последно место, и годинава Североисточниот Регион се подобри за една позиција и сега е на шестото место меѓу регионите.
- Речиси нема промени во рангирањето на општините од овој регион во однос на лани, со исклучок на Кратово и Липково кое само се заменија на средината од табелата, на третото и четвртото место.
- Куманово останува на водечката позиција со ист резултат како и лани, 97,1 %. И некогашниот лидер во регионот и во земјата, Крива Паланка, остана на второто место.
- Како и лани, и годинава последни во регионот остануваат Старо Нагоричане и Ранковце кои, исто така, се и меѓу последните во земјава воопшто.

Активна транспарентност на општините од Североисточниот Регион

Ранг	Општина	Резултат
1	Куманово	97,1 %
2	Крива Паланка	94,3 %
3	Кратово	77,1 %
4	Липково	72,5 %
5	Ранковце	58,0 %
6	Старо Нагоричане	40,6 %

Вардарски Регион 73 % (лани 79 %)

- Вардарскиот Регион загуби 6 процентни поени само во една година и од петтата падна на претпоследната, шеста позиција.
- Кавадарци ја задржа лидерската позиција во регионот и максималните 100 %.
- Градско и Велес ги заменија своите позиции и сега Градско е на второ место, а долгогодишниот лидер Велес е на третата позиција со, за него скромни, 84,3 %.
- Стандардно, на средина на табелата се Свети Николе, Чашка и Неготино, додека при крајот и годинава е Росоман.
- По големиот лански скок, Демир Капија годинава загуби скоро 38 поени, најмногу од сите институции во рангирањето, и падна на осмата позиција во регионот.
- Последно и годинава е Лозово, кое што е и најслабо рангирана од сите општини во земјава.

Активна транспарентност на општините од Вардарскиот Регион

Ранг	Општина	Резултат
1	Кавадарци	100,0 %
2	Градско	94,2 %
3	Велес	84,3 %
3	Свети Николе	84,3 %
5	Чашка	81,2 %
6	Неготино	76,1 %
7	Росоман	52,1 %
8	Демир Капија	50,0 %
9	Лозово	33,3 %

Полошки Регион 71 % (лани 73 %)

- Како и Скопскиот Регион, и Полошкиот Регион останува на дното на ранг-листата, годинава дури и со влошување во однос на лани.

- Неколку години по ред, Брвеница останува неприкосновена на првата позиција во регионот, со активна транспарентност од 94,2 %.

- Општина Маврово и Ростуше е исто така на втората позиција на којашто се наоѓаше и лани, додека Тетово е годинава на третото место, што е скок за една позиција во однос на лани.

- Јегуновце и Гостивар се стандардно во средината на табелата, каде годинава им се придружи и Желино кое лани беше претпоследно.

- Речиси без промена е и при крајот на табелата каде се наоѓаат Боговиње и Врапчиште, двете со активна транспарентност помала од 50 %. Двете општини се и на последните места во севкупното рангирање на сите институции во Индексот на транспарентност за 2025 година.

Активна транспарентност на општините од Полошкиот Регион

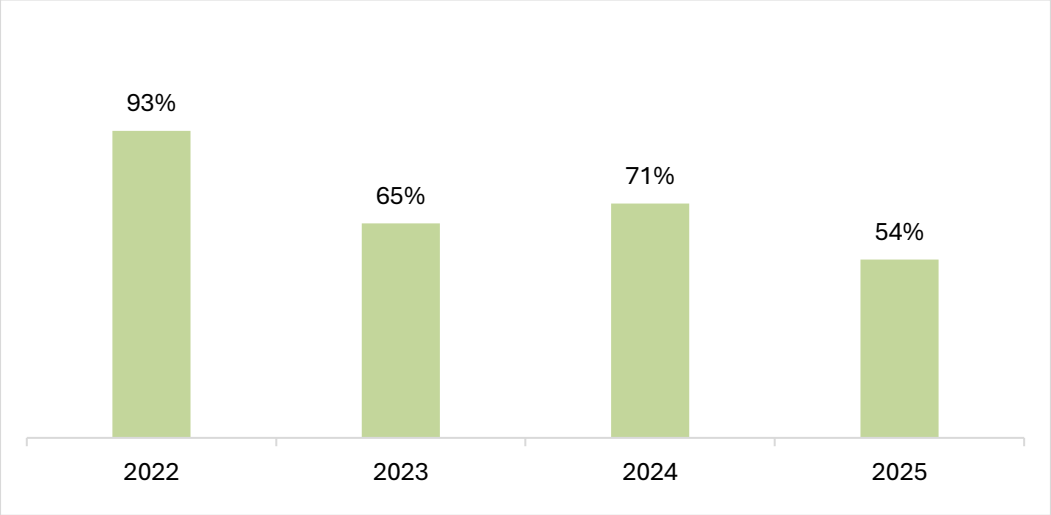
Ранг	Општина	Резултат
1	Брвеница	94,2 %
2	Маврово и Ростуше	85,9 %
3	Тетово	81,4 %
4	Теарце	78,3 %
4	Јегуновце	78,3 %
6	Желино	68,1 %
7	Гостивар	58,6 %
8	Боговиње	49,3 %
9	Врапчиште	43,7 %

ОДГОВОРИ НА БАРАЊАТА ЗА СЛОБОДЕН ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР: Институциите просечно одговорија за 21 ден (лани за 15) и 54 % ги доставија барањата во законскиот рок (лани 71 %)

- Институциите одговорија на барањата за слободен пристап што им беа доставени во ист ден и со иста содржина просечно за 21 ден, односно 1 ден по истекот на максималниот законски рок. Лани, просечниот број денови за одговор беа 15, што значи се јавува значително влошување на состојбата.

- Само 54 % од институциите одговорија на барањето во максималниот законски рок од 20 дена, останатите 46 % го доставија одговорот по истекот на овој рок или воопшто не одговорија на барањето (пет институции). Лани, пак, 71 % од институциите одговорија во законскиот рок, што значи дека оваа година се бележи значително влошување.

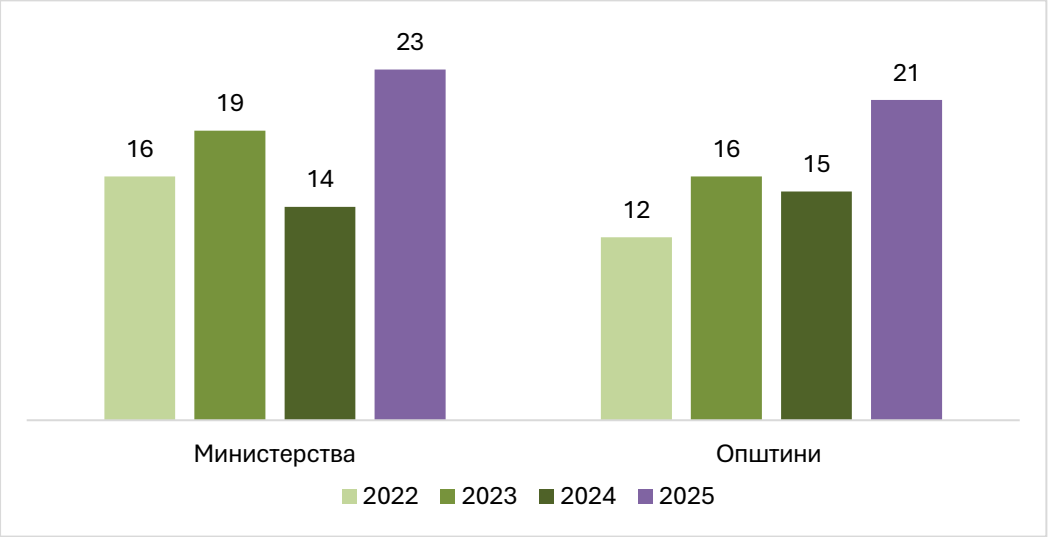
Одговори на барањата за слободен пристап во законскиот рок (сите институции)

- За разлика од лани кога министерствата за прв пат беа подобри од општините, годинава општините повторно се подобри од министерствата според просечниот број денови за кои одговориле на барањата. Општините одговорија на барањата просечно за 21 ден, додека министерствата за 23 дена.

- Најбрз одговор, само за еден ден, пристигна од 2 општини. Не одговорија пет институции – едно министерство – за социјална политика, демографија и млади.

Просечен број денови во коишто одговориле на барањата за пристап

Победници и губитници

- Само половина (49 %) од институциите ја подобриле својата активна транспарентност во 2025 година во однос на 2024 година.
- Од друга страна, 44 % од институциите објавиле помалку информации од лани, додека кај 7 % од институциите нема ни подобрување ни влошување на активната транспарентност.
- Најголемо поединечно подобрување од 27 процентни поени има кај Дојран, а најголемо намалување на активната транспарентност има кај Демир Капија (за 36 процентни поени).
- Кај министерствата, најголемо подобрување има кај Министерството за правда (13 процентни поени), а најголемо влошување имало кај Министерството за животна средина и просторно планирање (18 процентни поени).

Годишна промена во активната транспарентност
(промена во процентни поени, 2025 во однос на 2024 година)

Институција	Промена		Институција	Промена
Дојран	27,2		Кавадарци	0,0
Ѓорче Петров	18,9		Кичево	0,0
Министерство за правда	13,1		Министерство за одбрана	0,0
Пехчево	12,9		Конче	0,0
Аеродром	10,1		Кривогаштани	0,0
Министерство за култура и туризам	9,4		Куманово	0,0
Босилово	8,7		Карпош	-0,1
Министерство за односи меѓу заедниците	8,7		Струмица	-0,3
Министерство за образование и наука	8,7		Дебар	-0,5
Влада на РСМ	8,7		Крива Паланка	-1,4
Сопиште	8,7		Сарај	-1,4
Град Скопје	8,3		Старо Нагоричане	-1,4
Гази Баба	7,2		Центар Жупа	-1,5
Штип	6,9		Ново Село	-1,5
МНР	6,5		Чаир	-1,5
Арачиново	5,8		Македонска Каменица	-1,5
Петровец	5,8		Кисела Вода	-1,5
Струга	5,7		Росоман	-1,5
Кратово	5,7		МСП	-2,1
Шуто Оризари	5,6		Богданци	-2,8
Чашка	4,4		Берово	-2,9
Могила	4,4		Липково	-2,9
Ранковце	4,4		Пласница	-2,9
Василево	4,3		Бутел	-2,9
Вевчани	4,3		Радовиш	-2,9
Лозово	4,3		Градско	-2,9
Ресен	4,3		Долнени	-2,9
Крушево	4,2		Чучер Сандево	-2,9
Јегуновце	4,0		Министерство за транспорт	-3,3
Желино	3,3		Дебрца	-4,3
Маврово и Ростуше	3,3		Карбинци	-4,3
Илинден	2,9		Теарце	-4,3

Центар	2,9		МЗШВ	-4,4
Брвеница	2,9		Делчево	-5,6
Чешиново Облешево	2,9		Новаци	-6,6
Пробиштип	2,8		МЈА	-6,9
Кочани	2,8		Битола	-7,1
Прилеп	2,6		Зелениково	-7,2
Министерство за економија и труд	2,2		Министерство за здравство	-8,1
Гевгелија	1,7		Виница	-8,6
Министерство за финансии	1,6		Министерство за локална самоуправа	-8,7
Македонски Брод	1,5		Гостивар	-10,0
Зрновци	1,4		Министерство за внатрешни работи	-10,9
Свети Николе	1,4		Неготино	-11,0
Демир Хисар	1,4		Валандово	-11,4
Студеничани	1,3		Велес	-14,3
Тетово	0,8		Боговиње	-15,9
Врапчиште	0,2		МЖСПП	-17,8
Охрид	0,0		Демир Капија	-35,7

Прилози: Прашалници за истражување

1. Прашалник за истражување на активната транспарентност на министерствата и на Владата за изработка на Индексот на активна транспарентност

Прва група прашања: Пристап до информации

1. Дали има на интернет-страницата посебен оддел за пристап до информации?

2. Дали се објавени основни податоци за контакт со службеното лице за посредување со информации (име и презиме, телефон и е-адреса)?

3. Дали е објавен начинот за поднесување барање за пристап до информации?

4. Дали е објавена листа на информации со кои располага институцијата?

5. Дали се објавени основни податоци за контакт со имателот на информацијата (адреса, телефон и е-адреса)?

Втора група прашања: Одговорност, отчетност и интегритет

6. Дали се објавени податоци за министерот (биографија, контакт и сл.)?

7. Дали е објавен список на вработени лица/раководители со контакти?

8. Дали е објавена организациската структура (шема, органограм) на институцијата?

9. Дали се објавени податоците за контакт со лицето овластено за заштитено внатрешно пријавување (име и презиме, телефон, е-адреса)?

10. Дали се објавени соопштенија до јавноста и/или информативни билтени или друг облик на информирање?

Трета група прашања: Информации за надлежноста и за услугите

11. Дали се објавени информации за надлежностите на институцијата?

12. Дали се објавени законите кои се однесуваат на надлежноста на институцијата?

13. Дали се објавени прописите што ги донесува институцијата во вид на подзаконски акти?

14. Дали е објавен стратешкиот план и/или стратегијата за работа?

15. Дали е објавен годишен план и/или програма за работа за тековната година?

Четврта група прашања: Буџетска и финансиска транспарентност

16. Дали е објавен буџетот на институцијата за тековната година?

17. Дали е објавена завршна сметка на буџетот за претходната година?

18. Дали се објавуваат ревизорските извештаи?

19. Дали е објавен годишниот план за јавни набавки за тековната година?

20. Дали се објавуваат огласи за јавни набавки за тековната година?

21. Дали се објавуваат известувања за склучен договор од јавни набавки?

Дополнителни прашања за Министерството за финансии
(од четврта група прашања: Буџетска и финансиска транспарентност)

22. Дали се објавуваат месечни извештаи за извршување на буџетот за тековната година?

23. Дали се објавува извештај за извршување на буџетот за првите шест месеци од годината во претходната година?

24. Дали се објавуваат податоци за јавниот долг на РСМ во претходната или тековната година?

Рок во којшто институцијата одговорила на барањето за слободен пристап до информации од јавен карактер.

2. Прашалник за истражување на активната транспарентност на општините и на Град Скопје за изработка на Индексот на активна транспарентност

Прва група прашања: Пристап до информации

1. Дали има на интернет-страницата посебен оддел за пристап до информации?

2. Дали се објавени основни податоци за контакт со службеното лице за посредување со информации (име и презиме, телефон и е-адреса)?

3. Дали е објавен начинот на поднесување на барање за пристап до информации?

4. Дали е објавена листа на информации со кои располага институцијата?

5. Дали се објавени основни податоци за контакт со имателот на информацијата (адреса, телефон и е-адреса)?

Втора група прашања: Одговорност, отчетност и интегритет

6. Дали се објавени податоци за градоначалникот (биографија, контакт и сл.)?

7. Дали е објавен список на вработени лица/раководители со контакти?

8. Дали е објавена организациската структура (шема, органограм) на институцијата?

9. Дали се објавени податоците за контакт со лицето овластено за заштитено внатрешно пријавување (име и презиме, телефон, е-адреса)?

10. Дали се објавени соопштенија до јавноста и/или информативни билтени или друг облик на информирање?

11. Дали се објавува статутот на општината?

12. Дали се објавуваат службените гласила на општината?

13. Дали се објавуваат дневните редови за седниците на Советот на општината?

Трета група прашања: Буџетска и финансиска транспарентност

14. Дали е објавен буџетот на институцијата за тековната година?

15. Дали е објавена завршна сметка на буџетот за претходната година?

16. Дали се објавува граѓански буџет?

17. Дали се објавуваат квартални извештаи за извршување на буџетот за претходната година?

18. Дали се објавуваат ревизорските извештаи?

19. Дали е објавен годишниот план за јавни набавки за тековната година?

20. Дали се објавуваат огласи за јавни набавки за тековната година?

21. Дали се објавуваат известувања за склучен договор од јавни набавки?

Четврта група прашања: Информации за надлежноста и за услугите

22. Дали се објавени информации за надлежностите на институцијата?

23. Дали се објавени законите кои се однесуваат на надлежноста на институцијата?

24. Дали се објавени прописите што ги донесува имателот на информации во вид на подзаконски акти?

25. Дали се објавени услугите што ги дава институцијата?

26. Дали се објавуваат ДУП/ГУП (информации за урбанистичкото планирање)?

27. Дали се објавуваат информации за урбанистичкото планирање (одобренија за градба)?

28. Дали се објавуваат информации за заштита на животна средина?

29. Дали се објавуваат информации за локален економски развој?

30. Дали се објавуваат информации за комуналните дејности?

31. Дали се објавуваат информации за културата?

32. Дали се објавуваат информации за спортот и рекреацијата?

33. Дали се објавуваат информации за социјална заштита и заштита на децата?

34. Дали се објавуваат информации за образованието?

35. Дали се објавуваат информации за здравствената заштита?

36. Дали се објавуваат информации за мерките за заштита и спасување на граѓаните?

37. Дали се објавуваат информации за противпожарната заштита?

38. Дали се објавуваат информации за надзорот над вршењето на работите од надлежност на институцијата?

30. Дали е објавена информација за стапката на данокот на имот што ја пропишува општината?

40. Дали е објавена информација за надоместокот за уредување на градежно земјиште?

Рок во којшто институцијата одговорила на барањето за слободен пристап до информации од јавен карактер.